

Dokument o izgradnji in razvoju knjižnične zbirke ter zagotavljanju dostopa do elektronskih informacijskih virov v Knjižnici Geološkega zavoda Slovenije

Uvod

Knjižnica Geološkega zavoda Slovenije (GeoZS) je specialna knjižnica, ki opravlja naloge knjižnične javne službe. Deluje predvsem na področju geologije in sorodnih ved in v skladu s poslanstvom matične organizacije. Knjižnica GeoZS je podenota Geološkega informacijskega centra.

Namen tega dokumenta je definiranje kriterijev za sistematičen razvoj kakovostne knjižnične zbirke ter zagotovitev dostopa do relevantnih elektronskih informacijskih virov.

Pravne podlage

- Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)
- Zakon o zavodih (UL RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZIZP)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (UL RS, št. 28/23)
- Strokovna priporočila in standardi za specialne knjižnice: (26. 11. 2018 - 25. 11. 2028) (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2018)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS, št. 29/03, 162/22)
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK, 31. 1. 2013)
- Sklep o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Geološki zavod Slovenije (UL RS, št. 114/22)

Namen in cilji nabave informacijskih virov in knjižničnega gradiva ter njihovi uporabniki

Knjižnica GeoZS nabavlja informacijske vire in knjižnično gradivo z namenom podpore zaposlenim na GeoZS pri njihovem znanstvenoraziskovalnem in strokovnem delu ter zagotavljanja gradiva, ki obravnava geologijo Slovenije in sosednjih držav zainteresiranim uporabnikom.

Uporabniki Knjižnice GeoZS so predvsem zaposleni na GeoZS, odprta pa je tudi za širšo javnost. Ostali uporabniki so še: raziskovalci, študentje, dijaki, šolarji, upokojenci, ljubitelji geologije.

Vrste informacijskih virov in knjižničnega gradiva, ki jih bo knjižnica nabavljala, oziroma zagotavljala

Knjižnica nabavlja tiskane in elektronske publikacije in vire na drugih nosilcih ter zagotavlja dostop do informacijskih virov glede na potrebe uporabnikov in v skladu s politiko izbora gradiva.

Izbrane monografske publikacije so dostopne v prostem pristopu, ostale so shranjene v knjižničnem skladišču. Tudi izbrane revije so dostopne v prostem pristopu, ostale so shranjene v knjižničnem skladišču.

Publikacije na nosilcih CD-ROM, DVD in USB ključ in zemljevidi so shranjeni v knjižničnem skladišču.

Elektronske zbirke publikacij s polnimi besedili so dostopne zaposlenim na GeoZS preko registriranih IP naslovov. Ogled elektronskih zbirk je za ostale uporabnike možen preko ekrana v čitalnici. Knjižnica skrbi za to, da je uporaba teh virov v skladu z licenčnimi določili ponudnika.

Način izbora informacijskih virov in knjižničnega gradiva ter vključevanja predstavnikov matične organizacije in drugih uporabnikov knjižnice v odločanje o nabavi le-teh

Knjižnica GeoZS nabavlja pretežno gradivo, ki ga zaposleni na GeoZS potrebujejo pri svojem znanstvenoraziskovalnem in strokovnem delu in je tematsko vezano na področja dejavnosti GeoZS:

- temeljna geologija;
- regionalna geologija;
- mineralne surovine;
- podzemne vode;
- geokemija in geologija okolja;
- geoenergija;
- geološke nevarnosti;
- prostorska informatika.

Hkrati pa knjižnica stremi k temu, da bi v svoji zbirki hranila kar največ je mogoče gradiva, ki obravnava geologijo ozemlja Slovenije ali pa so pri njegovem nastanku sodelovali slovenski geologi. Ker geologija ne pozna meja, je cilj knjižnice GeoZS tudi, da v svojo zbirko vključuje kar največ je mogoče literature o geologiji sosednjih držav in celotne regije.

Knjižnica v svojo zbirko vključuje dela o geologiji vseh svetovnih držav.

Knjižnica GeoZS sledi novostim v stroki v skladu s sprejeto Strategijo GeoZS 2023, zlasti v sklopu izpostavljenih petih tematskih področij:

- okoljske spremembe in kakovost bivanja;
- geohazard - geološko pogojene nevarnosti;
- energetski prehod in uporaba brezogljičnih virov;
- trajnostna raba mineralnih in energetskih virov;
- digitalna transformacija s ciljem digitalnega dvojčka.

Knjižnica naroča gradivo po predlogu zaposlenih na GeoZS in po lastni presoji. Poleg nakupa so ostali načini pridobivanja knjižničnega gradiva še zamenjava za publikacije iz izdaje GeoZS in darovi.

Dejavniki, ki bodo vplivali na prioritete pri nabavi informacijskih virov in knjižničnega gradiva

Na prioritete pri nabavi informacijskih virov in knjižničnega gradiva najbolj vpliva relevantnost gradiva glede na potrebe uporabnikov in glede na cilj knjižnice, da v svoji zbirki zbere kar največ literature s področja geologije slovenskega ozemlja, literature, katere avtorji so slovenski geologi in literature o geologiji sosednjih ozemelj oz. regije.

Konzorcijski dogovori z drugimi knjižnicami ali organizacijami pri pridobivanju oziroma ponudbi informacijskih virov

Knjižnica pri zagotavljanju elektronskih publikacij s polnimi besedili člankov sodeluje v konzorcijih ScienceDirect, SpringerLink in Nature, ki jih koordinira Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (CTK).

Stališče glede sprejemanja in vključevanja darovanega knjižničnega gradiva v knjižnično zbirko

Knjižnica GeoZS v svojo zbirko z veseljem vključuje tudi darovano knjižnično gradivo, ki pa mora ustrezati knjižnični politiki izbora gradiva in ne sme biti poškodovano.

Način razvoja knjižnične zbirke, odpisa in izločanja knjižničnega gradiva

Knjižnica iz svojih zbirk redno izloča gradivo po naslednjih kriterijih:

- zastarelo gradivo;
- dvojnice;
- zelo poškodovano, ki ga ni mogoče popraviti.

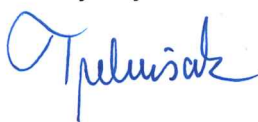
Gradivo, ki obravnava geološko zgradbo ozemlja Slovenije se trajno hrani in se iz zbirke izloči le izjemoma (veliko število dvojnic, zelo poškodovano in ga ni mogoče popraviti).

Ta dokument določa način izgradnje in razvoja knjižnične zbirke in je osnova za nadaljnje delo in načrtovanje. Cilj je izgradnja kakovostne knjižnične zbirke v okviru finančnih in prostorskih zmožnosti, ki bo zadovoljila informacijske potrebe uporabnikov knjižnice. Objavljen je na spletni strani knjižnice in se redno posodablja.

Ljubljana, 2. 2. 2024

Pripravila:

Irena Trebušak
vodja knjižnice

dr. Miloš Bavec
direktor

